

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

De Divina Psalmodia, Ejusque Causis, Mysteriis, Et Disciplinis, deque variis Ritibus omnium Ecclesiarum in psallendis Divinis Officiis, Tractatus, Historicvs, Symbolicvs, Asceticvs. Sive Psallentis Ecclesiae Harmonia - Opus novum, & curiosum, ac multiplici eruditione illustratum ... Operum ...

Bona, Giovanni

Parisiis, 1678

§. 3. Quid sit portare spiritum, & vivere in spiritu. Oratio ad Spiritum sanctum. Cur haec hora aurea, & sacra nuncupetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9929

§. III.

*Quid sit portare spiritum, & vivere in spiritu.
Oratio ad Spiritum sanctum. Cur hæc
Hora aurea, & sacra nuncupetur.*

I. **C**UM dixisset Apostolus corpora nostra templum esse Spiritus Sancti, ita capitulum luculenta veritate conclusit, (a) *Glorificate, & portate Deum in corpore vestro.* Ergo, inquit (b) Paschasius in fine librorum de Spiritu sancto, qui Spiritui sancto studiosè puritatis templum præparat in corde per castitatem & mortificationem, carnis Deum portat in corpore, quia eum necesse est corporaliter portare, à quo spiritualiter possidemur. Hoc Sacramentum magnum est in horæ Tertiæ precibus sedulò recolendum, ut hac hora, qua Spiritus sancti gratia olim in Apostolos diffusa est, talem nos vitam instituere proponamus, qualem exigit ipse Spiritus fons puritatis, gratiarum thesaurus, discretor cognitionum, qui scrutatur profunda cordium, qui mentis intentionem discernit, qui nec minimam cujuspiam imperfectionis paleam in cordis habitaculo residere permittit, quam non statim subtilissimæ circumspectionis flamma comburat. Felix anima, quæcunque illa est, quæ abundans in spè, & virtute Spiritus sancti facta carnis spiritu mortificat, & sollicitè ambulans cum Deo suo mandata ejus efficaciter complet. Felix anima; cui bonum est adhærere Deo, ita ut dicere possit: Ego in Deo, & Deus in me est, & unus spiritus sumus, quoniam *qui adhæret Deo unus spiritus est.* Hoc est in carne spiritum esse, hoc est esse spiritum in spiritu, imò spiritum sine spiritu, sicut, (c) Ri-

a 1. ad Cor. 6. 19. b Paschas. lib. 2. cap. 12. c Richard. lib. 5. de contempl. cap. 12.

chardus Victorinus ostendit his verbis. An fortè hoc est spiritum in spiritu esse, semetipsum intra semetipsum totum colligere, & ea quæ circa carnem, seu etiam in carne geruntur interim penitus ignorare? An etiam spiritum sine spiritu esse, est semetipsum extra semetipsum, & supra semetipsum totum effundere, & quæ sub ipso, vel in ipso fiunt omnino interim ignorare, & in illud divinitatis arcanum totum intrare? Sanè *Qui adhaeret Deo unus spiritus est, & psallere potest qui est hujusmodi, Defecit in salutare tuum anima mea.* Sed hæc sublimioris literaturæ lineamenta alibi accuratius exprimere in animo est, si ipse spiritus adjuvet infirmitatè meam. Alioquin socordia depressus est ad Deum, qui justus est, ipse non justus, & mundi adhuc simulachra circumferens erigi non potero: & peccatorum sarcina gravatus ad terram allidar. *In hoc scimus, ait Joannes (d) Apostolus, quoniam in Christo manemus, quia de spiritu ejus accepimus.*

II. Atque utinam mihi pars sit in sermone isto, ut in Christo manens de spiritu ejus accipiam, quia nemo nisi in spiritu Dei loquens dignus potest illius laudator inveniri. Utinam tangat idem spiritus cor meum dulcedine præsentia suæ, & spiritum rectum innovet in visceribus meis, quia scriptum est. (e) *Rectos decet collaudatio.* O ardor salutaris, Deus amor, Spiritus paraclete. te nunc appello, te nunc obtestor, qui felicissimo incendio orbem terrarum hæc hora succendisti. A quatuor ventis cæli veni spiritus, veni è patria felicitatis, & beatum illum amoris ignem, quem olim terris inspirasti, vitali tuo illapsu eventila semper, ut crescat, & vivat. Emitte de thesauris tuis pretiosum imbrem septemplicis gratiæ, cujus suavi dulcore infirmitatis meæ salugo mitigetur. Uni cor credentium tibi, ut unum sint, unum sapiant, te unum laudent, & requirant, qui Patri, & Filio coæqualis ab utroque

d 1. Joan. 5. e Psalm. 32.

procedis uniens ambos, ut potè amborum individua
 connexio, unificum gluten, complexus indissolubilis,
 & pax exuperans omnem sensum. Ex innumero illo
 ignearum linguarum numero, quas hac hora in disci-
 pulos effudisti, non centum linguas inani Poëtarum
 voto, sed unam dumtaxat exopto, quam si mererer
 accipere, dicerem utique & ego: (g) *Dominus dedit*
mibi linguam mercedem meam, & in ipsa laudabo eum:
dicerem & illud, Dominus dedit mihi linguam eruditam,
ut sciam sustentare eum, qui lapsus est verbo. Et, De excelsis
misit ignem in ossibus meis, & erudit me. Quod si ne-
mo potest dicere, Dominus JESUS, nisi in Spiritu
sancto: stultum profectò esset sine ejusdem Spiritus
assistencia ejus laudibus incumbere, qui major est
omni laude.

METRUM XIV.

*A*ccelerat cursum Titan, jam tertia magni
 Pars est exacta diei.
 Cum subito ingenti reboat nemus omne tumultu,
 Tellus concussa tremiscit.
 Nubila terrifico quatiuntur pulsa fragore,
 Tonat alti regia cœli.
 Perque levem rutila discurrunt aëra flamme,
 Tremulis micat aura favillis.
 Quæ nova tempestas? miseris an fulmina terris
 Displodit Numinis ira?
 Quæ flamma hæc? varias efformat acumine linguas.
 Pectusque incendit amore.
 Scilicet hic Amor est, proprios effusus in ignes,
 Placido qui fulminat ictu.
 Pandite, mortales, penetralia pandite cordis,
 Deus ecce illabitur orbi.
 Iam nova lux menti patefacto aspirat olympo.

f Eccl. 51. 30. Isai. 30. 4. Thren. 1. 13. 1. ad Cor. 12. 3.

Iam sacris ardeo flammis.
Adventum testata Dei jam fervida totum
Spirant precordia Numen.
Iam mea sublimi miscentur gaudia cælo,
Votis jam sidera tango.
O Deus, ô Patris, Natique è Numine Numen.
Divini spiritus oris.
Amborum communis amor, pax, unio, nexus,
Bonitas, & flamma perennis.
O dator, & donum, divinque æterna potestas,
Mundum qui flamine completes.
Influe cælestis septena charismata doni,
Lumenque infunde supernum,
Atque mea æternus precordia concremet ignis,
Penetret tua flamma medullas.
Nam nisi ab igne Deo non debet cordis in ara
Comburi victima amoris.

III. Durantus (g) Tholosanus Præses horam Tertiam auream ab Italis appellari asseverat. In jure etiam (h) Canonico sacra nuncupatur, hac enim hora sacra Missarum solemnia festivis diebus juxta Ecclesiasticas sanctiones ex decreto Telesphori Papæ solemniter celebrantur. Festivis inquam diebus, non omni die, ut volunt Græci, quos Humbertus Sylvæ Candidæ Episcopus impugnat in responsione contra Nicetam. Narrat Joannes (i) Moschus in prato spirituali cujusdam villæ incolas accusasse Presbyterum, quod nunc hora tertia, nunc hora nona Missam die Dominico celebraret non servans legitimum ordinem sanctæ oblationis. Antiqua enim Ecclesiæ consuetudo horam Tertiam, quæ, ut ait (k) Rupertus Abbas, cæteris illustrior est, Missis celebrandis ob honorem sancti Spiritus destinavit. Consigno hoc caput insigni (l) Bernardi

g Durant. lib. 3. de ritib. Eccl. c. 8. h Distinct. 44. c. fin. De consec. d. 1. c. Nocte sancta. i Pratum spirituale, c. 27. k Rupert. l. 10. de div. off. c. 18. l Bern. serm. 11. in Cant.

DIVINÆ PSALMODIÆ. CAP. VIII. 205
sententia, ut prompti semper, & alacres in divinis
laudibus inveniamur. Nihil ita propriè quemdam in
terris repræsentat cœlestis habitationis statum, sicut
alacritas laudantium Deum.

CAPUT VIII.

DE SEXTA.

§. I.

*Divina majestas in Sole præcipuè elucet. Solis,
& Dei comparatio ex sanctis Patribus.*

I. **S**ol in (a) aspectu annuntians in exitu, vas admi-
rabile, opus excelsi. In meridiano exurit terram, &
in conspectu ardoris ejus quis poterit sustinere? Fornacem
custodiens in operibus ardoris: tripliciter sol exurens montes,
radios igneos exsufflans, & refulgens radiis suis obcæcat
oculos. Magnus Dominus qui fecit illum, & in sermonibus
ejus festinavit iter. Libet enim ab hoc solis encomio Sextæ
horæ tractationem ordiri, ut quæ meridiano æstu fer-
vente celebratur, æterni solis majestatem aptissimo
nobis symbolo repræsentet. Solem vocat (b) Dionysius
clarissimam imaginem divinæ bonitatis: Sicut enim
ille visibilis creaturæ unicus Princeps quasi quidam
naturæ oculus universum condecorat, temporum vi-
cissitudines distinguit, luce & influxu vitam mortali-
bus administrat: ita Deus omnium causa, initium, &
vita, a tingit à fine usque ad finem fortiter, omnia pene-
trat, omnia temperat, omnia continet, omnia vivi-
ficat. Dempsit soli materiam Averroës, subtrahamus
eidem & quantitatem, aded ut lumen solum supersit
mirifica virtute refertum, nulla figura definitum, &

• Eccl. 43. 2. b Dionys. c. A. de div. nominib.